ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

1936 Յունուար-Փետրուար Թիւ 1-2

էջ

Խմբ. — Մուրատ-Ռափայէլեան վարժարաններու հաստատութեան Ա. դարադարձը (1836-1936) 1

Հայկական Ճեմարան

Տայեան Հ. Ղեւոնդ. — Կոմիտաս վարդապետ. 4

Երէցեան Մ. — Հայ դրամագիտութեան համար շահեկան կտոր մը . . . 35

Մարտիկեան Ոսկան. — «Հայերէ՞ն թէ Հռոմերէն» (դիտողութիւն) . . . 48

Սքրիվըների Ֆր. Հ. Ա. — Աստուածաշունչի Հայերէն թարգմանութեան մասին (օտարներու կարծիքը) 55

Գրական

Արսէն Երկաթ. — Կոմիտաս վարդապետ (քերթ.). 34

Սիրապեան Տոքթ. Արամայիս. — Երեկոյեան քերթուած. 41

Պատմական

Արսլանեան Գ. Արքեպս. — Պատառիկներ լուսածիր չքացեալ վանքերէն . 37

Մուրատեան Մկրտիչ քհնյ. — Դրուագներ Սասնոյ յուշերէս 44

Սեւակ Տոքթ. Մ. — Պատմական թուղթ մը Փարիզի Հայ Պատուիրակութեան մասին (1919) 59

Կրօնական-Բարոյական

Թոմաճեան Հ. Թ. — Արարչութեան եւ փրկագործութեան դէմ Սաղիմեան վարդապետի մը սայթաքումները 49

Հայկական-արձագանգ

Ֆէյտի Ֆրետերիք. — Հայագէտի մը մահը (Michel Jonval) 40

Խմբ. — Բանախօսութիւն ի յիշատակ ողբ. Կոմիտաս Վ.-ի Մ. Ռափ. վարժարանի մէջ (կատարուած Հ. Ղ. Վրդ. Տ.է) . 61

Խմբ. — Թատերական ներկայացումներ (հայ-իտալ) Մ. Ռափ. վարժարանին մէջ—Վենետիկ 61

Վաֆիատիս Սոկրատ. — Ս. Սահակ Հայրապետի տօնը (Մուրատեան վարժարանին մէջ—Սեւր) 62

Տէր-Ստեփանեան Ա. — Գերպ Շարթալի այցելութիւնը Մուրատ վարժարանին. 63

Ականատես. — Թատերական ներկայացումներ Մուրատեան վարժարանին մէջ (Սեւր-Փարիզ) 63

SOMMAIRE

1936 Janvier-Février N. 1-2

p.

Réd. — Le Ier Centenaire de la fondation des Collèges Moorat-Raphaël (1836-1936) 1

Académie Arménienne

Dayan P. Léonce. — Gomidas Vartabed 4

Yéretzian M. — Pour la numismatique arménienne 35

Mardikian Oskan. — «Հայերէ՞ն թէ Հռոմերէն» (note) 48

Fr. H. A. S. — La Version Arménienne de la Bible. 55

Littérature

Arsène Yergath. — Gomidas Vartabed (poésie) 34

Sirabian Doct. Aramaïs. — Poésie du soir 41

Histoire

Mgr. K. Arslanian. — Mémoires des couvents arméniens. 37

Mouradian prêtre M. — Episodes de mes mémoires de Sassoun . . . 44

Sévag Dr. M. — Une lettre historique sur la Délégation Arménienne à Paris (1919) 59

Théologie

Thomadjan P. Th. — Les erreurs d'un moine arménien (acatholique) de Jérusalem contre la Creation et contre l'Incarnation 49

Chronique

Fr. Feydit. — † Michel Jonval. . 40

Réd. — Commémoration pour Gomidas Vartabed dans le Collège Arménien à Venise. 61

Réd. — Représentations théâtrales dans le Collège Arm. à Venise . . . 61

Vafiadis Socrate. — La fête de St Isaac Patriarche dans le Collège S. Moorat (à Sèvres) 62

Der-Stépanian A. — Visite de Mgr. E. Chaptal au Collège S. Moorat . . 63

Présent. — Représentations théâtrales dans le Collège S. Moorat . . . 63

ՏԱՐԵԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՑԱՆԿ

«ԲԱԶՄԱՎԷՊ»Ի

1935

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

Մատենագրական ուսումնասիրութիւններ

Հացունի Հ. Վարդան. . . Մովսէս Խորենացին կը դառնայ ի հինգերորդ դար. 55. 119

Յովհաննէս Եփնացի. . . Եկեղեցական Պատմութիւն (շար. 1934-էն). . . 4

Լեզուագիտական

Հացունի Հ. Վարդան. . . «Ուղղագրութիւն եւ առոգանութիւն հայերէնի» աշխատութեանս մասին 229

Պատմական-Հնագիտական

Արսլանեան Գէորգ Արքեպս. . Պատառիկներ լուսածիր չքացեալ վանքերէն. . 139

Երեմեան Արամ. . . . Ռուսահայ թատրոնի պատմութիւնը . 101. 150. 196. 257

Սիւրմէեան Արտաւազդ Արքեպս. Պատմութիւն Հալէպի Քահանայից 189

Իրաւագիտական

Ամատունի Հ. Կարապետ . . Ազդեցութիւն Յուստինեան-Հռոմէական օրինաց՝ Հայկական իրաւունքին վրայ եւ աստիճան այդ ազդեցութեան 131. 182

Արամեան Հ. Սամուէլ . . Իրաւագիտական միջազգային համաժողովը. . . 25

Ս. Գիրք-Մեկնութիւն

Աւգեր Հ. Յ. . . . . Ակնարկ մը Ս. Գրոց Հայկական թարգմանութեան վրայ 353

Թորոսեան Հ. Յ. . . . Հայ Ոսկեդարը եւ Աստուածաշունչի թարգմանութիւնը . 293

Հացունի Հ. Վ. . . . Աստուածաշունչն ու Հայաստան . . . 316

» » . . . . Ս. Գրոց ընտրելագոյն գրչագիրք Ս. Ղազարու մէջ . 402

Ճանաշեան Հ. Մեսրոպ (հր.) . Գրիգորիս Արշարունւոյ «Մեկնութիւն Ընթերցուածոց»ը. 388

Յովհաննէսեան Հ. Վ. (հր.) . Եւսեբիոսի Եմեսացւոյ եպս.ի «Մեկնութիւն Արարածոց». 345

Չէքիճեան Եղբ. Բարսեղ . Երկհարիւրամեակ տպագրութեան Մխիթար Աբբահօր Աստուածաշունչին (1735-1935) 461

Վանատուր (Հ. Վ. Յ.) . . Սամ. Մուրատեան վարժարանը կը տօնէ Աստուածաշունչի Հայկական թարգմանութեան Հազարհինգհարիւրամեակը. 177

Փէչիկեան Հ. Եղիա . . Աստուածաշունչի Երկրորդ Թարգմանութեան Հազարհինգհարիւրամեակը (Ուսում.) . . . 66. 445

digitised by A.R.A.R.@

Փէշիկեան Հ. Եղիա	Յիշատակարանք գրչագրաց Ս. Գրոց	429
» »	Եւսեբիոս Եմեսացւոյն Մեկնութիւնները աղբիւր Պրոկոպիոսի մեկնութեանց (ամփոփում Ա. Ծ.ի յօդուածին).	412
Քեսէճեան Հ. Արսէն	Նմոյշ մը Յովհաննու Աւետարանին Հայ թարգմանութեան բնագրէն ունեցած տարբերութեան	355
Ֆերահեան Հ. Ստեփաննոս	Ս. Գրոց Հայկական թարգմանութեան սխալներուն և յաւելութեանց նմոյշ մը	419
Zanolli Prof. Almo	Nuove identificazioni nel Commentario di Procopio per mezzo del «Pseudo-Cirillo»	413
Խմբ.	Աստուածաշունչի 1500ամեայ Յոբելեանը Վենետիկոյ մէջ (նկարագիր հանդէսներու և բանախօսութիւններ).	453
»	Ամփոփումն յօդուածներու (ֆրանսերէն)	465

ԳՐԱԿԱՆ

Բանաստեղծութիւն (ոտ.)

Ալիշան Հ. Ղ.	Մատնիչ Վասակի դատաստանը (թրգմ. աշխ. Հ.Ե.Փ.).	21
Աճեմեան Մկրտիչ	Առ Նշան Փափազեան	88
Արուէն Երկաթ	Հէքեաթի բերկրանք	65
» »	Հրաժեշտ	195
Իսահակեան Աւետիք	Ըստ Թալմուդի (Մարդուս ստեղծումը)	424
Մազուռեան Նուպար	Ի Հայաստան	188
» »	Աշխատութիւնը.	188
Յովհաննէսեան Հ. Վահան	Օտարութեան մէջ մեռաւ	275
» »	Իմաստութիւն	411
» »	Այլակերպութիւն	425
Սրապեան Արամայիս	Գիրը	385
Սօֆեան Վահրամ	Կարճ եղանակ	90
» »	Վերջին տաղ	204
» »	Մանածի թել	251
Վաչիտեան Մարվինէ	Լռութեան մէջ	89
Տէվիքեան Հ.	Վաղը	33
Ֆերապ	Հայ Մշակոյթին	181
	Թերզեան ընտանեաց Ալբոմը (յուշեր՝ Ռ. Պէրպէրեանէ և Ռ. Պատկանեանէ).	245

Դէմքեր-Արդի մատենագիրներ

Երեմեան Հ. Սիմոն	Մերուժան Պարսամեան	17. 79. 193
» »	Արամ Զարըգ	84
» »	Հրանտ Ասատուր	234

Գրախօսական

Երեմեան Հ. Սիմոն	«Արդի Եթովպիան և Հայ գաղութը» (Հայկ Բաթաքեան).	158
» »	«Մասիս տարեգիրք» (Արմէն Սեւան) Բ. տարի 1935	162
» »	«Ընկեր Փանջունի» (Ե. Օտեան) հր. Ն. Գ. Բ.	163
» »	«Քսանեւհինգ տարուան կեանք մը» (Յ. Թ. Հինդլեան)	163
» »	«Խրճիթներէն մինչեւ խորհրդարանը» (Օհան Կարօ)	217

Յովհաննէսեան Հ. Վահան	«Երգ երգոց» (Ոստանիկ).	275
Փէշիկեան Հ. Եղիա	«Ինուսպուաս-Անուշաւան» (Ա. Սաֆրաստեան)	216

ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ-ՄԱՀԱԳՐԱԿԱՆ

Ապրոյեան Հ. Եփրեմ	Հ. Ալիշանի եղբայրը, մէկ թղթիկը ու քերթուածը	34
Խմբ.	Գերպ. Փր. Աղաճանեան նորընտիր եպս. տիտղոսաւոր կոմանայ.	228
Հացունի Հ. Վարդան	† Հ. Եփրեմ Վ. Ապրոյեան	45
Նահապետեան Հ. Գաբրիէլ	† Նիկողայոս Մառ	8
Սագայեան Եղուարդ	Սահարայի ճգնաւորը՝ Հ. Շարլ տը Ֆուգօ.	164. 210
Սմբատ-Բիւրատ	Լեռնականի մը յուշատետրը (ինքնակենս.)	36. 91. 205. 246
Փէշիկեան Հ. Եղիա (խմբ.)	† Ծիր. Լա Ֆոնթէն՝ Պատրիարք Վենետկոյ	280
Խմբ.	† Գեր. Կարապետ Ծ. Վ. Պատուհասեան, մեծաւոր Զմմառեան Միաբանութեան	283

ԱԶԳԱՅԻՆ-ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ (ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ)

	Ազգային ցաւին դարմանը կրկին Յոբելեաններու մէջ (Քրիստոսի և Աստուածաշունչի).	1
	Աստուածաշունչն և Վարդանանք	49
	Մխիթար Ս. Գրքի 1500ամեակի լոյսերուն մէջ .	113
	Ապրիլեան Նահատակներու կարմիր քսանամեակին. (1915-1935)	117
	Մխիթարեանց Նորընտիր Ընդհ. Աբբահայրը՝ Հ. Սրապիոն Վ. Ուլուհոճեան (Օգ. 12)	225
	Հազարհինգհարիւրամեայ Յոբելեան Աստուածաշունչի Հայերէն թարգմանութեան	289

ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ-ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏ

Անդրէասեան Վազգէն Ճրտ.	Օդային պատերազմը.	240
Խմբ.	Զարեհ Մութաֆեան նկարչի ցուցահանդէսի յաղթանակը Ժընեւի մէջ.	44
»	Օր. Վ. Կիւլխասեանի յաջողութիւնը գծագրութեան մրցանքին մէջ .	44
»	Ս. Սոփիայի գմբէթը (Բանախօսութիւն Հ. Գ. Վ. Նահապետեանի)	111
Յովհաննէսեան Հ. Վահան	Յարութիւն Աճէմեանի չորս նկարները Սամ. Մուրատեան վարժարանի մէջ	252
Սագըզեան Արմենակ	Ս. Ղազարու վանքին ասղնեգործ կտորներն ու ժանեակները.	75
» »	Քեօթահեայի յախճապակիներու հարցը (Ֆր.է թրգմ. Մ. Ալէմշահ).	142

Թատերագրութիւն (տես պատմական)

ՀԱՅ ՄԱՄՈՒԼ

Խմբ.	Ազգ մը որ կ'արշաւէ դէպի արդիացում՝ Հայաստան... Հայկական Մանչեստրը (թրգմ.).	288

digitised by A.R.A.R.@

Հոկեն . . . . . Խորհրդային Հայաստանի մշակոյթը (քաղուած) . 42. 284
Փէլիկեան Հ. Եղիա . . . Հանդէս հանդիսից. «Անահիտ». 169
» » . . . . » » «Սիոն» 218

ԱԶԳԱՅԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

Հանդէս–Յոբելեան–Ներկայացում

Ալեմշահ Խ. Մ. . . . Մուրատ–Ռափ. Ն. Ա. Միութեան 25ամեայ Յոբելեանը Սեւրի Մուրատեան Վարժարանին մէջ. 106
Լիւլէճեան Տ. . . . . Երուսաղէմի Մխիթարեան վարժարանի ամավերջի հանդէսը 279
Վանատուր . . . . Աստուածաշունչի 1500ամեակը Մուրատեան Վարժարանին. մէջ (տես Ս. Գիրք) 177
» . . . . Սեւրի Մուրատեան վարժարանի ամավերջի հանդէսը . 276
Խմբ. . . . . . Մխիթար Աբբահօր յիշատակին (հանդէս ի Ս. Ղազար). 175
» . . . . . Մխիթարայ, Մուրատի և Ռափայէլի յիշատակին (ի Մ. Ռ. Վարժարան) 175
» . . . . . Մ. Ռափ. վրժրնի. ամավերջի հանդէսը . . . 220
» . . . . . » » տարեկան մարզահանդէսը . . 224
» . . . . . Թատերական ներկայացումներ Մուրատեան վարժարանին մէջ – Սեւր. 110
» . . . . . Թատերական ներկայացումներ Մուրատ – Ռափայէլեան վարժարանին մէջ – Վենետիկ 111

Պաշտօնական այցելութիւններ

Խմբ. . . . . . Լեւոն Գարախանի այցելութիւնն ի Ս. Ղազար (14 Յուլիս) 224
» . . . . . Վենետկոյ ֆրանսական հիւպատոսի՝ George Gueyraudի ի պատիւ յարգանքի ցոյց Մ. Ռափ. Վրժրնի մէջ . . 224
» . . . . . Ֆրանսական փոխ-ծովակալ Մուժէի այցելութիւնն ի Ս. Ղազար 224
» . . . . . Paul Boyer–ի այցելութիւնն ի Մ. Ռափ. Վարժարան և ի Ս. Ղազար 176
Ալեմշահ Խ. Մ. . . . . Մուրատեան վարժարանը կ'այցելեն
» » . . . . Պերա՝ Բարիզի քաղաքապետական ժողովի քարտուղար (Յունուար. 19) 108
» » . . . . Ծեր. Վերտիէ և Նախարար Լ. Մարէն (փետր. 11) . 108
. . . . . Գարեգին Ս. Յովսէփեան՝ կաթ. Պատուիրակ . . 109

350-84

11 DEC 2006

1843-1936

ԲԱԶՄԱՎԷՊ

ՀԱՆԴԻՍԱՐԱՆ

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ – ԳՐԱԿԱՆ – ԳԻՏԱԿԱՆ – ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ

ՅՈՒՆՈՒԱՐ - ՓԵՏՐՈՒԱՐ - ԹԻՒ 1-2

ՀԱՏ. ՂԴ ՌՑՁԵ-ՌՑՁԶ

ՎԵՆԵՏԻԿ Ս. ՂԱԶԱՐ

ՄՈՒՐԱՏ - ՌԱՓԱՅԷԼԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ

ԱՌԱՋԻՆ ԴԱՐԱԴԱՐՁԸ (1836-1936)

Դար մը կ'անցի այն օրէն՝ երբ երկու նախախնամական ուժեր, Սամուէլ Մուրատի եւ Եդուարդ Ռափայէլի դրամական նուիրական կտակները որպէս մարմին, եւ Մխիթարեան Միաբանութեան սիրայօժար յանձնառութիւնն եւ նուիրումը իբր Ազգային կրթական գործին շունչ եւ հոգի՝ կազմեցին Հայութեան համար կենսունակ զոյգ Հաստատութիւններ, Մուրատեան եւ Ռափայէլեան Վարժարանները, որոնց կատարած դերը Հայ ազգի վերածնութեան եւ լուսաւորութեան համար՝ շատ աւելի մեծ քան իրենց վայելած գեղեցիկ համբաւը՝ զուգընթաց է եւ ժողովրդականացում այն նուիրական առաքելութեան՝ որուն համար կերտած է իր Ուխտը մեծն Մխիթար։

Հայրենաբաղձիկ ձայն մը, Մարտիրոս Մկրտչեան Գաւթեանց, երբ դար մ'առաջ հեռաւոր Հնդկաստանէն բոլոր հոգւով կը գոչէր եւ Հայ մանկութեան սրտին մէջ կ'ուզէր տոգորել Ս. Ղազարու վանքին պաշտամունքը՝ թէ «Աստ լեզու Հայկական մշակեալ ծաղկեցաւ, եւ իբր զփիւնիկ ի մոխրոյ վերակենցաղեաց։ Աստ գոյ գրատուն ճոխ, վարժատուն եւ տպագրատուն։ Աստ հարիւրաւոր մատեանք ի լոյս ածան... Աստ գրաւոր վաստակք Նախնեաց մերոց երանելեաց՝ յամենածախ ժանեաց ժամանակին զերծան։ Աստ ծաղկեցուցանեն զարուեստս եւ զգիտութիւնս յօգուտ Հայ ազգին», կը շեշտէր նաեւ Հայ ազգի սերունդին կրթութեան նուիրական գործը Ս. Ղազարու Միաբանութեան կողմէն այնքան փարումով ձեռնարկուած. «Աստ բնակի իմաստութիւն Աթենաս, եւ զՀայեցի մանկտին ի Պալլադիովն իւր ճեմեցուցանէ։ Աստ ի վեր երեւեցաւ մեզ երկրորդ Աթէնք յառաջնոյն Աթենայ ոչինչ ընդհատ իմաստութեամբ [1]»։

Աստուածաշունչի Հայերէն Թարգմանութեան ԺԵ դարադարձին առթիւ տարի մ'ամբողջ Հայ Գրի պաշտօնը նուիրագործեցինք, խոստովանելով թէ Գիրն եւ Դպրութիւնն է որ հիմը կը կազմեն ազգային գոյութեան եւ անոր քաղաքակրթութեան։

digitised by A.R.A.R.@